

DZIENNIK WILEŃSKI



REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 1244. Adres drukarni: Mostowa 1. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedzielę od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie, z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA: miesięczna 4 zł., z odnośnieniem i przesyłką pocztową 4 gr. 60, za granicę 8 zł.
OGŁOSZENIA: za wiersz milim. przed tekstem 6 łam 35 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 10 łam. 10 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej, zagranicę o 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 25 proc. drożej. Administracja nie bierze odpowiedzialności za terminowe umieszczenie ogłoszeń. Konto czekowe w P. K. O. Nr 80187.

S. P.

Józef Skarbek-Ważynski

Po długich i ciężkich cierpieniach opatrzone Sw. Sakramentami zasnął w Panu dn. 24 lutego 1930 r. w wieku lat 50

Nabożeństwo żałobne za duszę zmarłego odbędzie się dn. 26 b.m. o godz. 9 rano w kaplicy Trynitarzkiej na Antokolu przy Klinice U. S. B. Po nabożeństwie żałobnym nastąpi ekspozycja do majątku Taboryszki. Nabożeństwo żałobne w parafjalnym kościele w Taboryszkach odbędzie się w czwartek 27 b. m. o godz. 10 rano poczem nastąpi pogrzeb w grobach rodzinnym.

O czym zawiadamiają krewnych przyjaciel i znajomych
Żona, Dzieci, Siostra, Siostrzeńcy i Rodzina.

W pierwszą bolesną rocznicę zgonu

S. P.

JULJANA WAŚNIEWSKIEGO

odbędzie się nabożeństwo żałobne dn. 1 marca (w sobotę) o godz. 7 1/2, w kościele św. Piotra i Pawła (Antokol).

O czym zawiadamiają
Córka, synowie, synowa i wnuk.

DROGIE POŃCZOCHY

zaozczędzają się przez dorabianie podszewek w dobrym gatunku przędzy na Trockiej 19 **ŹRÓDŁO PRACY.**

Popierajcie Polską Macierz Szkolną

Wileńska 15-5.

WYROK SĄDU NAJWYŻSZEGO W SPRAWIE UNIEWAŻNIENIA WYBORÓW.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. Sąd Najwyższy odrzucił protest przeciw wyborom do **Senatu w województwach białostockim i wileńskim.** W sprawie protestu pełnomocnika listy P. P. S. Jana Żejmy przeciw wyborom w okręgu Nr. 63 Wilno, nakazano badanie świadków.

Protest Str. Chłopskiego przeciw wyborom w okręgu Nr. 62 Lida—Oszmiana—Wołożyn—Wilejka, Sąd Najwyższy uznał za uzasadniony i postanowił **wybory unieważnić.**

Wskutek tego tracą mandaty: czterej posłowie z B. B. W. z Rz.: Okulicz, Kamiński, Szczerba i Łojko; jeden poseł z Ch. D.—Harniewicz i dwóch posłów włośc.-rob. — Stankiewicz i Wołyniec.

Kto wchodzi do Sejmu z okręgu Sandomierskiego.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. W wyniku wyborów, dokonanych w okręgu Sandomierz—Stopnica—Pińczów mandaty uzyskali: dwa ze Str. Chłopskiego — Bobroch i Krawczyński, jeden z „Wyzwolenia”—Smola; **jeden ze Str. Narodowego — Przybylski** i jeden z P. P. S. — Włoskiński.

Wskutek takich wyników wyborów, **P. P. S. traci mandat z listy państwowej, który przypadnie Str. Narodowemu** lub Str. Chłopskiemu. Ze Str. N. wszedłby pik. Modelski albo ze Str. Chł. — Wierzbiański ze Lwowa.

Dane cyfrowe z listy Węglu Pat'a: lista Nr. 2 (PPS) otrzymała głosów 14.408, lista Nr. 3 (Wyzw.) — 20.778, lista Nr. 10 (Str. Chł.) — 34.864, lista Nr. 18 (bl. mniejsz.) — 10.907, lista Nr. 24 (nar.) — 15.537, lista Nr. 25 (Ch. D. i Piast) — 14.238. Wobec tego rozdział mandatów będzie prawdopodobnie następujący: lista Nr. 2 — 1 mandat, Nr. 3 — 1 mandat, Nr. 10 — 2 mandaty, Nr. 24 — 1 mandat.

Zjazd przedstawicieli związków komunalnych.

WARSZAWA. 24.2. (Pat.). W dniu dzisiejszym przed południem odbywały się w dalszym ciągu obrady zjazdu przedstawicieli związków komunalnych w sekcji gminnej nad sprawami szkolnictwa powszechnego, po południu zaś odbyło się końcowe plenarne zebranie, na którym przyjęto wnioski, opracowane przez sekcję ogólną i gminną. Na wniosek prezydium wysłano do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej depeszę treści następującej:

Siodmy doroczny zjazd przedstawicieli samorządu powiatowego ze wszystkich dzielnic Rzeczypospolitej składa Panu Prezydentowi wyrazy czci i hołdu. Następnie zjazd przyjął do wiadomości sprawozdanie z działalności zarządu i rady zjazdu oraz wyraził radzie, zarządowi, dyrek-

Gdańsk gniazdem komunizmu

Wielka demonstracja komunistyczna.—Na czele kroczył oddział milicji bolszewickiej.

hełmami, noszonemi w armii sowieckiej. Na zgromadzeniu wieczornym przemawiał poseł komunistyczny z parlamentu niemieckiego Ewert, który domagał się od komunistów większej aktywności wśród policji i zapowiedział nowy przewrót komunistyczny na dzień 6 marca. Do zakłócenia spokoju nigdzie nie doszło.

Ruch separatystyczny w Prusach Wschodnich.

BERLIN, 24.2. (Pat.) W tygodniku berlińskim „Berliner Herald” ukazała się korespondencja następującej treści: W Prusach Wschodnich zaznacza się poważny ruch separatystyczny. We wszystkich okolicach prowincji wschodnio-pruskiej daje się zauważyć ruch, popierany głównie przez sektę menonitów, który zmierza do wywołania nastroju przychylnego do stworzenia z Prus Wschodnich państwa autonomicznego pod protektoratem Ligi Narodów. Motywy, na które powołują się separatysty, dotyczą przede wszystkim spraw finansowych. Oczekują oni, że nowe państwo wschodnio-pruskie, nie będzie musiało płacić odszkodowań reparacyjnych. Poza to oczekują separatysty, większych korzyści, płynących z eksportu do Niemiec. Dążenia te—pisze „Berliner Herald”—nie mają żadnych widoków urzeczywistnienia, niemniej jednak działają jako ferment rozszalańczy, zmuszając czynniki rządowe do podjęcia kroków i zarządzeń przeciwko tego rodzaju propagandzie, równocześnie zaś wprowadzając niepokój do życia prowincji.

BERLIN, 24.2. (Pat.) W sejmie pruskim, na dzisiejszym posiedze-

Deklaracja nowego premiera francuskiego

PARYŻ, 24.2. (Pat.) Na łamach „Quotidien” Chautemps oświadczył: Rząd nasz nie jest rządem kartelowym, nie było bowiem uprzedniego porozumienia pomiędzy partiami lewicowymi. Pragnąłbym utworzyć rząd, któryby mógł połączyć wszystkie głosy republikańskie. Jeżeli gabi-

Czwarte stronnictwo w Anglii.

LONDYN, (Pat.) Jak wiadomo właściciel dwóch najpopularniejszych dzienników angielskich lord Beaverbrook, właściciel „Daily Express” i lord Rothermere, właściciel „Daily Mail” przystąpili obecnie do utworzenia specjalnej partii politycznej, którą nazwali United Empire Party (Partja Zjednoczonego Imperjum).

Rozporządzając znacznymi kapitałami i olbrzymim aparatem propagandowym pod postacią „Daily Ekspres”, „Daily Mail”, „Evening Standard”, „Evening News” w Londynie, oraz około 20 pism prowincjonalnych, Beaverbrook i Rothermere przed pół rokiem zainicjowali wielką akcję na rzecz wolnego obrotu handlo-

Likwidacja dyktatury w Hiszpanji.

MADRYT, 24.2. (Pat.) Rektor uniwersytetu Ormo mianowany został ministrem oświaty. Ukazał się **dekret unieważniający ogłoszone w czasie dyktatury no-**

Związek luterński przeciwko prześladowaniu religijnym w Sowietach.

BERLIN, 24.2. (Pat.) Staraniem związku religijnego luterńskiego odbyła się w Berlinie wielka manifestacja przeciw prześladowaniu religijnym w Sowietach. W manifestacji wzięli udział między innymi, jako goście honorowi,

Kto ma prawo przemawiać imieniem kościoła prawosławnego.

RZYM, 24.2. (Pat.) Archimandryta Symeon, głowa rosyjskiego kościoła prawosławnego w Rzymie, ogłasza deklarację, w której stwierdza, że metropolita Sergiusz niema prawa do przemawiania imieniem całego kościoła prawosławnego Rosji. **Głową tego**

Wyrok w sprawie bandy fałszerzy.

WARSZAWA, 24.2. (Pat.) W sądzie apelacyjnym w Warszawie zakończyła się dziś ciągnąca się od dwóch tygodni sprawa bandy fałszerzy otwoczkich, z Szpitlewiczem na czele, oskarżonych o podrabianie pieniędzy i zamordowanie swego współnika Rafałowicza. Sąd apelacyjny zatwierdził wyrok sądu okręgowego, zmieniając tylko kwalifikację czynu w stosunku do oskarżonego Rosenfelda, którego uniewinniono z zarzutu zamordowania Rafałowicza, jednakże skazano go również na 12 lat ciężkiego więzienia za podrabianie banknotów. Po 12 lat ciężkiego więzienia otrzymali też

Konferencja morska została pogrzebana

Konradmiral Jones wraca do Ameryki.

LONDYN, 23.2. (AW.) Amerykański rzeczoznawca techniczny na konferencji morskiej kontradmirał Jones powrócił do Stanów Zjednoczonych na pokładzie statku „Bengaria”. Oficjalnym powodem wyjazdu admirała jest ciężka niedyspozycja. Prasa wszakże inaczej się zapatruje na tę sprawę i wiąże wyjazd Jonesa z niezadowole-

Moskwa przygotowuje powszechną kolektywizację życia prywatnego.

MOSKWA, 24.2. (Pat.) W związku z zamierzoną kolektywizacją prywatnego życia ludności przeprowadzana jest w **większych ośrodkach miejskich i przemysłowych**, wstępna kampanja propagandowa, mająca na celu odpowiednie oświetlenie nowych sowieckich projektów. W kampanji tej biorą udział wybitni działacze komunistyczni z Lunacarskim na czele. Projekt kolektywizacji życia domowego przewiduje **zniesienie prywatnych gospodarstw, wychowa-**

POGŁOSKA O ZREDUKOWANIU BUDŻETU.

ABC podaje w n-rze poniedziałkowym następującą sensacyjną pogłoskę:

Powszechną uwagę kół politycznych zwróciła sobotnia konferencja odbyta na Zamku przez P. Prezydenta Rzeczypospolitej z premierem Bartlem, marsz. Piłsudskim i ministrem skarbu Matuszkowskim. Prasa sanacyjna doniosła, że narada ta poświęcona była **sprawom gospodarczym.**

W kołach sejmowych rozszalała się pogłoska co do uchwał jakie podobno miały być powzięte na tej konferencji. Oto prezes Rady Ministrów p. Bartel ma zażądać od wszystkich ministrów sprawozdań w jakich granicach dałoby się zredukować wydatki w budżecie za rok 1930-31. Według tej pogłoski w kołach miarodajnych zamierzone jest zredukowanie złożonego przez rząd i uchwalonego przez Sejm budżetu o **pół milijarda złotych** ze względu na ciężką sytuację gospodarczą.

Teoretycznie byłoby to wykonalne albo przez złożenie nowego preliminarza budżetowego Senatowi (co w praktyce, wobec terminów konstytucyjnych nie wyjdzie się wykonalne), lub też przez zastosowanie kompresji budżetu, możliwej przy miesięcznym budżetowaniu.

W komentarzu do powyższej pogłoski ABC zaznacza, jak to przez cały czas dyskusji budżetowej w Sejmie prasa narodowa zwracała uwagę na konieczność zmniejszenia budżetu do sumy dwóch i pół milijarda złotych, wykazując, że budżet trzy miljarowy nie odpowiada obecnej ciężkiej sytuacji gospodarczej kraju. Wszystkie jednakże wnioski oszczędnościowe, składane przez Klub Narodowy, zostały przez Sejm odrzucone, a przedłożony Sejmowi przez ministra Matuszkowskiego budżet trzymiljarowy — uchwalono.

Jeśliby pogłoska o zamierzonym przez rząd zmniejszeniu budżetu o pół milijarda miała się sprawdzić — oznaczałoby to, że

Drobne wiadomości.

Pogrzeb króla cyganów.

BUDAPEST, 24.2. (Pat.) Na pogrzebie 64-letniego króla cyganów, na którym orkiestra, złożona z 500 cyganów, żegnała swemi pieśniami zmarłego mistrza, był tak wielki natłok tłumu, dochodzącego do kilkudziesięciu tysięcy osób, iż przetrwano kordon policji. Tłum wtargnął do kaplicy cmentarnej. Wskutek ścisłu poturbowano 34 osoby, z czego 14 osób musiano odwieźć do szpitala. Zmarły był wielkim artystą-skrzypkiem, wyróżnianym wielokrotnie przez wysokie osobistości. Ostatnio otrzymał na zaproszenie od króla belgijskiego, by grał na jego dworze.

Komunikat Stronnictwa Narodowego.

W niedzielę, dnia 2 marca r. b. o godz. 12 i pół, odbędzie się w sali własnego lokalu przy ul. Orzeszkowej Nr 11,

Wielkie Zebranie Polityczne

CZŁONKÓW I SYMPATYKÓW STRONNICTWA NARODOWEGO, na którym poseł Pomorza na Sejm **Redaktor STEFAN SACHA** wygłosi referat o „**SYTUACJI POLITYCZNEJ**”.

Karty wstępu dla sympatyków można otrzymać codziennie od godz. 11 do 3 popoł. i od 6 do 8 wiecz. w Sekretariacie Stronnictwa przy ul. Dominikańskiej 4. (przy redakcji „Dziennika Wileńskiego”).

Legitymacje członkowskie służą za karty wstępu.

Członkowie Ligi Robotniczej i Narodowej Organizacji Kobiet mają prawo wstępu za okazaniem legitymacji członkowskich.

Otwarcie Instytutu Naukowo-Badawczego Europy Wschodniej.

W niedzielę dn. 23 b. m. w wielkiej sali Pałacu Reprezentacyjnego odbyła się uroczystość otwarcia Instytutu Naukowo-Badawczego Europy Wschodniej.

Na uroczystość przyjechali do Wilna ze sfer rządowych min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dr. Sławomir Czerwiński, minister reform rolnych prof. dr. Witold Staniewicz, dyr. departamentu szkolnictwa wyższego Ministerstwa W. R. i O. P. p. Suchodolski, naczelnik wydziału narodowościowego Min. Spr. Wewn. p. Suchenek-Sucecki, radca prof. Henryk Mościcki z wydziału historyczno-naukowego M. S. Z.

Ze sfer naukowych na uroczystość przyjechali do Wilna: prof. Jan Rozwadowski, znakomity językoznawca, b. prezes Akademii Umiejętności, obrany obecnie prezesem powstającego Instytutu, prof. Nitsch, dyr. biblioteki Zamojskich prof. L. Kolanowski, prof. Kucharzewski, prof. Smal-Stocki ze Lwowa i in. Z gości zagranicznych przybyli uczeni lotewscy prof. Ernest Blesse i dr. Benjamin Ziws.

Uroczystość inauguracyjna odbyła się o godz. 5-jej po południu. Zebranie zajął prezes instytutu prof. Rozwadowski, udzielając głosu ministrowi W. R. i O. P. dr. Czerwińskiemu.

Min. Czerwiński w swym przemówieniu wskazał na główne zadanie instytutu, którym ma być poznawanie sąsiadów i umożliwienie sąsiadom poznania Polski. W końcu przemówienia p. minister złożył nową płacówkę życzenia rozwoju.

Następnie przemawiali p. wojewoda Raczkiewicz, rektor Uniwersytetu Stefana Batorego ks. Falkowski, dyr. Biblioteki imienia Wróblewskich p. Rygiel, prezydent miasta Polejewski i prof. Ehrenkreutz.

Na zakończenie uroczystości prezes Instytutu prof. Rozwadowski wygłosił prelekcję o zbieżności i przeciwnościach Wschodu i Zachodu. Prelekcja zawierała szereg myśli głębokich. Między innymi prelegent wskazał, że społeczeństwo zachodnie cechuje wolność, swoboda i karność, wschodnie zaś karność i niewola. Podczas gdy na Zachodzie ubóstwa się człowieka, na Wschodzie ubóstwa się władza, a człowiek jest niewolnikiem (nawet się ciekawe pytanie, czy Polska należy do Wschodu czy do Zachodu?). Głównym zadaniem

Wiec w sprawie sytuacji gospodarczej Ziemi Wileńskiej.

Rozpacziwa sytuacja gospodarcza, jaka dotknęła całą Polskę, a w szczególności ziemię Wileńską zniewolila szerokie sfery zainteresowanych do podjęcia specjalnych kroków celem zwrotu na ten stan uwagi władz i wyjednania daleko idących ulg, zmierzających do radykalnego zapobiegnięcia katastrofie.

Wzorem stolicy innych miast Rzeczypospolitej z inicjatywy Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Chrześcijańskich w Wilnie przy współudziale Związku Cechów oraz Stow. Restauratorów woj. wileńskiej zwołany został w niedzielę wiec poświęcony omówieniu sytuacji gospodarczej w związku ze sprawą podatkową.

Wybrana na ten cel sala teatru „Palace” przed oznaczoną godziną 12 wypełniona została zainteresowanymi po brzegi.

Na przewodniczącego zebrania zaproszone p. Maksymiljana Zalisza a do stołu prezydjalnego jako asesorów powołano p. p. prezesa Stow. Kupców i Przem. Chrz. Mieczysława Żejmę, prezesa Związku Cechów Ksawerego Gorzuchowskiego, oraz p. p. Węciewicza, Rogowicza i Aleksandra Zadarnowskiego, prezesa Stow. Restauratorów.

Wiec otworzył i zajął przewodniczący p. Zalisz, który w krótkim przemówieniu podkreślił, iż wiec ma na celu powzięcie rezolucji, domagających się uskania koniecznych ulg, sprawliwego obciążenia podatkami dostosowanymi do istotnej zdolności płatniczej.

Z kolei zabrał głos w imieniu Zw. Cechów p. K. Gorzuchowski, odzwierciedlając stan rzemiosła przed wojną, kiedy były w rozkwicie, a obecnie znajdują się w kompletnym upadku.

Mówca stwierdził, iż bez daleko idących ulg ustawowych i doraźnych tak w dziedzinie podatkowej jak i świadczeń społecznych oraz bez zasilenia w środki obrotowe przez uprzęstnienie kredytu rzemiosła podnieść się i odbudować nie mogą. Kończąc sw przemówienie, prelegent najkategoryczniej podkreślił, iż wszelkiego rodzaju pomoc musi nastąpić jaknajwcześniej, bo inaczej może być bezpowrotnie spóźniona.

Następnie prezes Stow. Kupców i Przem. Chrz. p. M. Żejmo stwierdził, iż stan handlu, przemysłu i rzemiosła jest fatalny i

nie Instytutu, według prelegenta, ma być wzajemne zrozumienie się pomiędzy Wschodem a Zachodem.

Z okazji inauguracji Instytutu nadeszło mnóstwo depech gratulacyjnych, a więc ministra spraw zagranicznych Zaleskiego, ministra pracy Prystora, rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego Hoyera, profesora Ruszczyca, prof. Kochanowskiego, prof. Semkowicza i in. uczonych polskich, Warszawskiego Instytutu Ziemi Wschodniej i Instytutu Badań Spraw Narodowościowych, ministra spraw zagranicznych Finlandji p. Prokopa, posła finlandzkiego w Warszawie p. Idmana, Finlandzkiej Akademii Nauk, uniwersytetów w Rydze, Tartu (Dorpat) i Helsingforsie, lotewskiej szkoły sztuk pięknych, instytutu statystycznego lotewskiego, szeregu uczonych z państw bałtyckich i t. d.

Zamieszczając z obowiązku dziennikarskiego obiektywne sprawozdanie z uroczystości otwarcia nowej instytucji naukowej, nie możemy się powstrzymać od wyrażenia pewnych obaw, które niestety mają podstawy.

Fakt powstania instytucji naukowej należy niewątpliwie powitać z uznaniem, obawy wzbudza jedynie skład osobowy Instytutu, skład ten jest wybitnie jednostronny pod względem politycznym. Nie można byłoby przeciwko temu stawić zarzutów, gdyby członkami tymi byli wybitni ludzie zajmujący się tym działem wiedzy, któremu Instytut ma służyć, można by wtedy powiedzieć, że to jest tylko przypadek, że ludzie zajmujący się badaniami naukowymi w tej dziedzinie należą do tego, a nie innego obozu. Jednakowoż w liczbie członków Instytutu poza działaczami naukowymi, których przynależność polityczną można uznać za obojętną, widzimy szereg ludzi, o których działalności naukowej nie słyszeliśmy nic, natomiast o politycznej w kierunku zupełnie zdecydowanym — bardzo dużo.

Krótko mówiąc obawiamy się, czy przypadkiem kierownicy nowej placówki naukowej nie będą uważali za główne jej zadanie dorobienie podstaw teoretycznych do gotowej już koncepcji federacyjnej.

Szczerze życzymy nowej placówce, żeby jej działalność rozwinęła te obawy.

Z ostatniej chwili.

Zgon wybitnego uczonego. LWÓW, 24.2. (Pat.). We Lwowie zmarł profesor historii średniowiecznej uniwersytetu Jagiellońskiego Jan Ptasnik.

Masowe zatrucie w Armji Zbawienia. SAN FRANCISCO, 24.2. (Pat.). Po bankiecie, wydanym przez Armję Zbawienia, 125 osób zachorowało z objawami zatrucia. Stan 20 chorych jest krytyczny.

od dwóch lat trwający nieurodzaj i zniszczenie wojenne doszczętnie osłabiły zdolności nabywcze szerokiego mas.

Te wyjątkowe warunki wymagają wyjątkowej opieki ze strony rządu.

Tymczasem polityka podatkowa wyjątkowo na Wileńszczyźnie jest rygorystyczna i surowa. Wzrost opodatkowania ludności, wykazuje największą zwyżkę dla okręgu wileńskiego.

Jeżeli tak dalej pójdzie, to Wileńszczyzna pod względem gospodarczym stanie na progu kompletnej ruiny.

Stąd wynika konieczność natychmiastowych doraźnych i specjalnych ulg we wszystkich kierunkach ziemi Wileńskiej.

Z tych założeń wychodząc, kupiectwo wileńskie i rzemiosła obok zadań ogólnopolskich wysuwają żądania specjalne, wyłączone w rezolucjach.

Referat opracowany wszechstronnie i ilustrowany bogatymi danymi statystycznymi zebrani narodził burzą oklasków.

Na zakończenie przewodniczący odczytał rezolucję, którą zebrani przyjęli bez jednego głosu sprzeciwu przez akklamację.

Rezolucja ta która uchwalono przesłać do czynników rządowych i gospodarczych brzmi:

Zebrani na wiecu w dniu 23 lutego 1930 roku, w liczbie około 1.000 osób, kupcy i rzemieślnicy chrześcijanie miasta Wilna jednomyślnie stwierdzają, że handel i rzemiosła przeżywają bardzo ciężki kryzys, o czym świadczą zwiększająca się z dnia na dzień niewypłacalność, oraz redukcja i likwidacja warsztatów pracy, że organa skarbowe, albo nie zdają sobie sprawy z sytuacji, albo przez zbytnią gorliwość w wykonywaniu suchej litery prawa i zbyt rygorystyczne traktowanie płatników przyspieszają katastrofę.

Zaniepokojeni takim stanem rzeczy, grożącym ruiną gospodarstwa społecznego, zebrani na wiecu uważają za konieczne wrócenie uwagi odpowiedzialnych czynników na nieodpowiedźność zastosowania natychmiastowych środków zaradczych i w tym celu, całkowicie popierając postulaty, ogłoszone na ogólnopolskich zjazdach w Warszawie: kupieckim — w dniu 2 grudnia 1928 roku i rzemieślniczym — w dniu 24 lipca 1929 roku, uchwalają:

1. Wezwać Sejm i Rząd Rzeczypospolitej do przyspieszenia załatwienia noweli do ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

2. Wezwać ministerstwo skarbu do natychmiastowego złagodzenia procedury egzekucyjnej, oraz zastosowania najdalej idących doraźnych ulg.

3. Wezwać ministerstwo skarbu do pouczenia podwładnych organów o konieczności bardziej wyrozumiałego traktowania płatników.

Następnie zebrani na wiecu stwierdzają, że Woj. Wileńskie znajduje się w szczególnie ciężkiej sytuacji, dlatego też, zebrani na wiecu uchwalają domagać się, dla Wileńszczyzny; wyjątkowych ulg i w tym celu stawiają następujące żądania:

1. Natychmiastowe skasowanie podatku przemysłowego od obrotu, którego los, jako szkodliwego dla życia gospodarczego, jest już w zasadzie w sferach rządowych przesądzony.

2. Powiększenie terenu woj. Wileńskiego kosztem woj. Nowogródzkiego, co do którego istnieją projekty o skasowaniu, a co bezwzględnie dodatnio wpłynie na ożywienie życia gospodarczego w Wilnie.

3. Przydzielenie większych kredytów inwestycyjnych, jak z budżetu ogólnopolskiego, tak z budżetów poszczególnych instytucji państwowych i społecznych.

4. Przydzielenie sferom gospodarczym większej sumy na długoterminowe bezprocentowe pożyczki reparacyjne, rozdzielane za pośrednictwem banków spółdzielczych.

5. Zastosowanie uprzywilejowanych tarf kolejowych dla różnego rodzaju towarów, zależnie od miejscowych potrzeb gospodarczych.

6. Powstrzymanie nadmiernej rozbudowy miejskich budżetów inwestycyjnych, z wpływów bieżących, jako obciążających w krzywdzący sposób jedno pokolenie. Natomiast okazanie pomocy miastom, w szczególności Wilnu, w pozyskaniu długoterminowej pożyczki z gwarancją Państwa.

7. Zawieszenie w drodze nadzorczej takich uchwał ciał samorządowych, które idąc po linii interesów klasowych podważają życie gospodarcze.

Z ostatniej chwili. Zgon wybitnego uczonego. LWÓW, 24.2. (Pat.). We Lwowie zmarł profesor historii średniowiecznej uniwersytetu Jagiellońskiego Jan Ptasnik.

Masowe zatrucie w Armji Zbawienia. SAN FRANCISCO, 24.2. (Pat.). Po bankiecie, wydanym przez Armję Zbawienia, 125 osób zachorowało z objawami zatrucia. Stan 20 chorych jest krytyczny.

KRONIKA.

Sprawy administracyjne.

— **Z pobytu min. Czerwińskiego.** Minister Czerwiński w czasie pobytu w Wilnie odbył dłuższą konferencję z wojewodą wileńskim i kuratorem szkolnego okręgu w sprawach szkolnictwa na terenie wileńszczyzny. (d)

— **Konferencja w sprawie eksportu zboża.** W dniu wczorajszym p. wojewoda odbył dłuższą konferencję z dyrektorem Banku Rolnego Maculewiczem. Tematem konferencji była sprawa eksportu zboża z Wileńszczyzny. (d)

Sprawy miejskie.

— **Kontrola robót wodociągów.** Na jednym z ostatnich posiedzeń Rady Miejskiej polecono komisji rewizyjnej przeprowadzić kontrolę robót wodociągowo-kanalizacyjnych.

Dowiadujemy się, iż prace komisji zostały już ukończone i na czwartkowym posiedzeniu plenum Rady Miejskiej zostaną zreferowane. (d)

— **Sprawa budowy Centralnego Zakładu Opieki Społecznej.** Dowiadujemy się, iż poza porządkiem dziennym Rady Miejskiej, który zamieściliśmy w niedzielę, będzie ponadto rozpatrywana sprawa przystąpienia do Wojewódzkiego Związku Komunalnego w celu budowy Centralnego Zakładu Opieki Społecznej w Wilnie. (d)

Handel i przemysł.

— **Kupcy żydowscy u p. wojewody.** W dniu wczorajszym do p. wojewody wileńskiego zwróciła się delegacja Związku Kupców Żydowskich, przemysłowców żydowskich, drobnych handlarzy żydowskich i rzemieślników żydowskich, która przedstawiła wojewodzie rezolucję wiecu protestacyjnego przeciwko nadmiernej opodatkowaniu. (d)

Sprawy uniwersyteckie.

— **Promocja doktorska prof. Rozwadowskiego.** W dniu 24 b. r. w auli kolumnowej Uniwersytetu odbyła się uroczystość nadania tytułu doktora filozofii honoris causa prof. Janowi Rozwadowskiemu, prezesowi Instytutu Badawczo-Naukowego Europy Wschodniej. Na uroczystość tę przybyli członkowie Senatu uniwersyteckiego w togach, wojewoda Raczkiewicz ks. biskup Bandurski, szereg przedstawicieli władz i społeczeństwa, profesorowie i liczna młodzież akademicka. Do prof. Rozwadowskiego przemówił w serdecznych słowach ks. rektor Falkowski podnosząc jego ogromne zasługi na polu językoznawstwa oraz jego cnoty obywatelskie. Następnie wygłosił przemówienie dziekan wydziału humanistycznego prof. Gilixelli, podkreślając łączność między uniwersytetem Jagiellońskim i U. S. B. oraz wręczając prof. Rozwadowskiemu dyplom doktora honorowego. Na przemówienie te odpowiedział ze wzruszeniem prof. Rozwadowski dziękując za zaszczytne oznaczenie, poczem wygłosił krótki wykład na temat nowych zagadnień ustrojowych w życiu uniwersyteckim. (d)

Sprawy akademickie.

— **Harcerki i harcerze** studenci U. S. B. I We środę dnia 26 b. m. o godz. 8-jej odbędzie się w lokalu Komendy Chorągwi W. Pohlanka 32, wielka plenarna Rada harcerska, środowiska akademickiego, w celu zastanowienia się nad kwestją: Czy ma istnieć akademicka drużyna harcerska i jaki ma być jej plan pracy.

Sprawy kolejowe.

— **Dyrektor Kolei Państwowych** inż. K. Falkowski powrócił z Warszawy i objął urzędowanie. (d)

Sprawy podatkowe.

— **Zjazd naczelników urzędów skarbowych.** Onegdaj w Wilnie odbył się zjazd naczelników urzędów skarbowych okręgu Wileńskiej Izby Skarbowej w sprawie wymiaru podatku przemysłowego od obrotu za 1929 r. W wyniku zjazdu, na podstawie zebranych materiałów, ustalono, że obroty przedsiębiorstw handlowych w 1929 roku, poza nielicznymi stosunkowo wypadkami, na ogół nie uległy zmniejszeniu w porównaniu do roku 1928, natomiast w poszczególnych gałęziach przemysłu stwierdzono dość znaczny niekiedy spadek obrotów. Na zjeździe urzędy skarbowe otrzymały konkretne wskazówki co do trybu postępowania przy wymiarze, w szczególności zaś zwrócono uwagę na konieczność jaknajbardziej dokładnego opracowania zebranych materiałów informacyjnych, oraz wykorzystania w jaknajszerszym miarze opinii rzeczoznawców przemysłowych z list izby przemysłowo-handlowej, a to w celu zachowania należytej równowagi przy opodatkowaniu. Ponadto, w związku z przeżywanym kryzysem gospodarczym, stwierdzono konieczność szerszego, aniżeli to miało dotychczas miejsce, stosowania roz-

terminowań i odroczeń zaległych podatków, w granicach, przysługujących władzom skarbowym I i II instancji. (d)

Sprawy sanitarne.

— **Choroby zakaźne.** Wydział Zdrowia Magistratu m. Wilna w ciągu ubiegłego tygodnia na terenie miasta zanotował następujące choroby zakaźne:

Osipa wietrzna—3 osoby, tyfus brzuszny—10 (2 zgony), plonica—15 (2 zgony), błonica—5 (1 zgon), gruźlica—6 (6 zgonów), jaglica—2, grypa—1, zapalenie opon mózgowych—1. Razem zanotowano 79 wypadków zasłabnięć na choroby zakaźne, w tem 15 zgonów.

W tymże czasie na terenie Województwa Wileńskiego zanotowano:

tyfus brzuszny—16, tyfus plamisty—17, plonica—6 (1 zgon), nagle zapalenie mózgu—2 (1 zgon), odra—165 (1 zgon), róża—9, krztusiec—9, gruźlica—24 (8 zgonów), jaglica—27, węglik—1, inne choroby—5. (d)

Sprawy robotnicze.

— **Walka z bezrobociem.** W dniu wczorajszym zgodnie z naszą zapowiedzią o godz. 1 popoł. zostało zwołane nadzwyczajne posiedzenie Magistratu, na którym debatowano nad rozwiązaniem problemu bezrobocia w Wilnie.

Na posiedzenie to zostali zaproszeni przedstawiciele poszczególnych związków zawodowych.

Najwięcej trudności nasuwała kwestia wynalezienia kredytów, gdyż miasto przeżywa obecnie ciężki kryzys finansowy. Uchwalono podjąć natychmiastową interwencję u władz centralnych, celem wyjednania kredytów.

Ze strony przedstawicieli bezrobotnych zgłoszono szereg postulatów, które w zasadzie sprzeczają się do zwiększenia subsydium dla bezrobotnych wydawanych w wydziale Opieki Społecznej oraz wydatnego zwiększenia ilości robotników zatrudnionych obecnie na robotach miejskich. Wyłoniona zostanie z ramienia Magistratu komisja, która uda się do Warszawy dla przedłożenia władzom centralnym krytycznej sytuacji finansowej miasta.

Postulaty bezrobotnych przyjęte zostały do wiadomości i będą omawiane na dzisiejszym posiedzeniu Magistratu.

Sprawy rolne.

— **Przemysłowe pasieki spółdzielcze.** W celach przyjsia z pomocą pszczelarzom, nie posiadającym dostatecznej wiedzy fachowej, Wileński Towarzystwo Organizacji i Kółek Rolniczych, wespół z Towarzystwem Pszczelniczym Ziemi Wileńskiej, przystąpiło do organizacji dużych pasiek przemysłowych.

Duże takie pasieki zostały już zapoczątkowane w gminie rzeszańskiej, pow. wileńsko-trockiej i polaniekiej, pow. oszmiańskiego i uruchomienie ich nastąpi z rozpoczęciem wiosny b. r.

Ktokolwiek dostarczy chociażby jeden ul z pszczołami, lub równowartość pieniężną, wynoszącą zł. 80, staje się członkiem pasieki. Po skończonym sezonie czysty zysk, w postaci miodu, dzieli się pośród członków pasieki. Zapisy przyjmowane są tylko do 15 marca b. r.

Z życia stowarzyszeń.

— **94 Sroda Literacka** odbędzie się 26 lutego o g. 8 wiecz. Dyr. Aleksander Zelwerowicz wygłosi pogadankę na temat: „Doła i niedoła teatru w Wilnie”.

— **Pogadanka o fotografii.** Staraniem Zarządu Wil. T-wa Miłośników Fotografji dziś o godz. 6.30 w lokalu biblioteki Wyd. Sztuk Pięknych U. S. B. ulica św. Anny 4 odbędzie się pogadanka na temat: „Fotografia a fotografia” którą wygłosi ks. Piotr Sledziwski. Wstęp dla członków T-wa i wprowadzonych gości bezpłatny.

— **Zarząd Stowarzyszenia Oficerów przeniesionych w stan spoczynku** (Emerytów Wojskowych) powiadamia Członków, iż nabożeństwo żałobne za dusze zmarłych kolegów odbędzie się w kościele garnizonowym św. Ignacego w dniu 3 marca r. b. o godz. 10 min. 30. Po ukończeniu nabożeństwa odbędzie się śniadanie koleżeńskie w salach Klubu Szlacheckiego.

Zapisy na śniadanie przyjmują się u skarbnika w lokalu Z. O. W. przy ul. Uniwersyteckiej 6 do dnia 28 lutego włącznie w godzinach od 11 do 13 codziennie.

— **Naukowe posiedzenie Wileńskiego Towarzystwa Lekarskiego** odbędzie się jutro, 26 b. m., o godz. 8, w lokalu własnym (Zamkowa 24). Na porządku dziennym: Dr. de Rosset — pokaz chorej sercowej z i kliniki wewnętrznej U. S. B.; pokaz chorých z kliniki ocznej U. S. B.; dr.

Chcesz się podobać?



Dbaj o to, aby włosy nie szpeciły Twojej twarzy, sztyrak i nogi. Golenie jest niebezpieczne; zwykłe środki usuwające włosy, są niewygodne.

TAKY

Uwaga: „TAKY” jest jedynym francuskim, prawnie zastrzeżonym kremem, usuwającym włosy. Do nabycia we wszystkich perfumerych. Duża tuba jedyny model Z. 5.—Cena bardzo przystępna.—Zalety „TAKY”: bardzo przyjemny zapach, szybkie działanie, nie zasycha w tubie.

Wirszubski — w sprawie zapalenia pozagalowego nerwu wzrokowego.

Zabawy.

— **Na zakończenie karnawału** Kolo Pol. Mac. Szk. im. T. Kościuszki przy ul. Turgelejskiej 12 urządziła w sobotę 1 marca r. b. w artystycznie udekorowanej sali „Doroczny Wieczór kółtumowy” — z nagrodami i urzeczalnictwami. Wstęp za zaproszeniami, które można otrzymać u członków Zarządu Kola względnie w Kole codz. od godz. 5 do 8 wiecz. 1300

— **Zabawa Techników.** Dnia 25 b. m. od godziny 8 do 1-szej odbędzie się zabawa taneczna w lokalu Stowarzyszenia Techników Polskich (Wielka 33) dla członków Stowarzyszenia i ich gości.

Teatr, muzyka i sztuka.

TEATRY MIEJSKIE w WILNIE.

— **Teatr Miejski na Pohulance.** Dziś o godzinie 7 wieczorem „Krakowianie i gorale”. Wszystkie bilety sprzedane. Jutro „Broadway”.

— **Teatr Miejski w „Luftni”.** **Rewja Wileńska.** Dziś o godzinie 8 zespół rewji wileńskiej po pozyskaniu nowych sił artystycznych, oraz zespołu girls i baletu L. Winogradzkiej wystawia aktualną rewję karnawałową pod tyt. „Lódz na bal”.

— **Jedyny występ Barty Crawford.** W czwartek 26 b. m. o godz. 8 wieczorem w teatrze miejskim w Lutni.

— **Doroczna Reduta Artystyczna.** W salach kasyna oficerskiego odbędzie się dorocznym zwyczajem w niedzielę 3 marca wielka Reduta Artystyczna, która obfitować będzie w wiele niespodzianek i atrakcji dotychczas w Wilnie nieznanych. Zmobilizowane zostały 4 najlepsze orkiestry, które przegrwać będą przez całą noc bez przerwy. Wspaniałe dekoracje sal pod kierunkiem inż. Malkowskiego. Wejście za zaproszeniami.

POLSKIE RADJO WILNO.

Fala 385 mtr. Program:

Wtorek, dnia 25 lutego 1930 r.
11.55. Sygnal czasu.
12.05. Poranne muzyki popularnej.
13.10. Komunikat meteorologiczny.
16.15. Gramofon.
17.00. Audycja dla dzieci.
17.25. Kurs literatury polskiej — prof. Józef Wierzyński.
17.45. „O kometach”, odczyt wygl. dr. Stanisław Szeliowski.
19.20. Transm. opery z Katowic.

Z sali odczytowej.

„Ruchy ludności polskiej w świetle dialektów”.

Znakomity językoznawca Polski, dr. Kazimierz Nitsch, prof. U. J. wygłosił w niedzielę 23 b. m. w sali odczytowej, przed wykładem „Ruchy ludności polskiej w świetle dialektów”, wykład na temat „Ruchy ludności polskiej w świetle dialektów”. Na wstępie prelegent zaznaczył ewolucję znaczenia dialektologii, która jeszcze trzy-cztery dziesiątki lat wstecz uważana była raczej za interesujący zabytek etnograficzny, niż za naukę. Obecnie dialektologia posiada ogromne znaczenie, zarówno dla geografji językoznawczej, jak i dla historii, które to nauki wspomagają się i uzupełniają wzajemnie. Pomniki językowe pisane nie dają istotnego odbicia biegu dziejów i rozwoju języka ojczystego i poszczególnych jego dialektów. Jak to prelegent wykazał na specjalnej mapce, obszary dialektów (mazowiecki, małopolski, wielkopolski, śląski i kaszubski) naogół dokładnie się pokrywają z granicami politycznymi dawnych prowincji Rzeczypospolitej.

Wiek rozwoju tych poszczególnych dialektów wykazują dwójaka ich ekspansja nazewnictwa, w kierunku elementów etnicznie obcych oraz nawęwnatr, przez wywieranie wpływu na sąsiedni obszar gwarowy. Ekspansja nazewnictwa zaznacza się na wschodzie, bądź drogą asymilacji kulturalnej (kresy białoruskie) bądź kolonizacji (małopolska wschodnia).

Jest rzeczą charakterystyczną, że jakkolwiek dialekt wielkopolski i małopolski uformowały późniejszy język literacki, były one i pozostały w tych samych granicach terytorjalnych, ani się kurczą, ani rozszerzają. Natomiast dialekt mazurski wykazał największą ekspansję, sięgając aż po obszar gwarowy kaszubski na zachodzie, oraz po San, Dniestr i Dniepr na południu i wschodzie.

Prelegent uzasadnił swoje wywody licznymi przykładami wzajemnych wpływów dialektologicznych, które niezawsze mają należyte oświetlenie w historii oficjalnej.

Należy przy okazji podkreślić nader pożyteczną inicjatywę Kola Polonistów USB, które urządziło już szereg prelekcji znakomitych luminarzy nauki polskiej w Wilnie. B.

Walne doroczne zebranie udziałowców „Spółdzielczego Banku Rzemieślników i Kupców Polskich w Wilnie”

Zebrań odbyło się onegdaj w obecności 95 członków. Obrady zajął Prezes Rady Nadzorczej p. Paweł Czyż, poczem przewodniczenie objął p. L. Chomiński, przy asystach pp. A. Słusarskiego i G. Arndta, oraz członków Rady Nadzorczej i Zarządu. Po odczytaniu i przyjęciu protokołów zebrania zeszłorocznego, oraz rewizji dokonanej w maju r. ub. przez Związek Spółdzielni Polskich Oddz. w Wilnie, wysłuchano sprawozdań Rady Nadzorczej, Zarządu i Komisji Rewizyjnej, które jednoznacznie stwierdziły normalnie postępujący rozwój Banku.

Na l. r. b. Bank liczył 180 udziałowców, w czem 113 rzemieślników i przemysłowców, oraz 48 kupców, kapitał udziałowego i rezerwowego przeszło 121 tys. zł., bilans zaś ogólny sięgał 765 tys. zł. Pomimo niesprzyjających warunków kryzysu finansowego, operacje Banku zwiększyły się na r. ub. o 25%, wkłady zaś zwiększyły się o 85%, po-

zatem Bank Polski, Wil. Pryw. Handlowy i Spółek Zarobkowych, znacznie zwiększył kredyt dyskontowy.

P. T. Krassowski podkreślił w swym przemówieniu, jako członek Komisji Rewizyjnej, dodatnią działalność Zarządu Banku, szczególnie zaś celową i ostrożną politykę pożyczkową.

Sprawozdania przyjęto, udzielając Zarządowi absolutorium i podziękowania.

Przedstawiciel Związku Rewizyjnego wniósł 1) o nabycie przez Zarząd nieruchomości oraz 2) wydanie pożyczek udziałowcom do wysokości nie przekraczającej 6-krotnej wysokości udziału, motywując to wymaganiem obecnego kryzysu.

P. dyr. Wysocki przedstawił stan kasowy Banku za rok ubiegły. Ogólny obrót wynosił około 6 milj. zł. Nieznaczna nadwyżka z rachunku strat i zysków postanowiono przełać na zwiększenie funduszu zasobowego. Przyjęto też przedłożony przez Zarząd budżet na r. 1930.

Uchwalono dalej zmianę § 1 Statutu Banku zgodnie z wymaganiami Prawa Bankowego z dn. 17.III 1928 r.

Na wniosek Zarządu uchwalono zwrócić się do Ministerstwa Skarbu o nadanie Bankowi pełnej koncesji bankowej.

W wyniku wyborów uzupełniających do Rady Nadzorczej i Zarządu wybrani zostali pp.: L. Knapik, W. Morozowski i M. Żytkiewicz, na kandydatów pp.: A. Głowiński i L. Chomiński. (t)

Sport.

Zawody szkieletowe. Mistrzostwa naczelne średnich.

1) Wasilewski J. gimn. Zyg. - Aug. 13 min. 43 sek., 2) Hermanowicz J. gimn. Czackiego 14 min. 25 sek., 3) Ciechanowicz W. gimn. Lelewela 14 min. 57 sek., 4) Polzиков gimn. Lelewela, 5) Bukowski gimn. Mickiewicza startowało 5. W biegu młodzieżowym trasa tej samej 3 km. zwyciężył 1) Wojciechowski gimn. Zyg. - Aug., 2) Ciechanowicz Olg. gimn. Słow., 3) Kulesza gimn. Lelewela. Startowało 14. Bieg uczeń wygrała Wojciechowska gimn. Czartoryskiego.

Zawody Sokola.

W wewnętrznych zawodach narciarskich Sokola startowało trzech zawodników zajmując następujące miejsca: 1) Wasilewski, 2) Zajewski, 3) Radziul.

Zawody tyżwiarskie.

Wil. Tow. Tyżwiarskie urządziło międzyskolne zawody tyżwiarskie w jeździe figurowej. Panowie: 1) Bolbot

gim. Zyg. - Aug. 111 pkt., 2) Piotrowski gimn. Lelewela 107 pkt., 3) Doboszyński gimn. Zyg. - Aug. 99 pkt. Panie: 1) Larynowiczówna gimn. Orzeszkowej 47 pkt., 2) Szejkielówna 39 pkt. W jeździe parami wyróżnili się dobrze z sobą zgrani p. Romankiewiczowa i Bolbot, jak również dobrze tańcząca para uczeń z gimn. Oszeszkowej: Larynowiczówna i Burhardówna.

Nowy skład zarządu Wil. T. Łyż. Prezes p. inż. Luczkowski v. prezes p. Memez, członkowie zarządu p. Iwanowska, p. Czyżyński, Olszewski i Mikolajew. Kierownikiem ślizgawki jest p. Andrzejewski. J a. N i e.

Z KRAJU.

Osuźci w roli kaznodziejów sekty baptystów.

Na pograniczu polsko-rosyjskim, w rejonie Stojpców i Rubieżewicz, od dłuższego czasu za-instalowała się wśród ludności katolickiej sekta baptystów, która prowadzi intensywną propagandę swoją nauką. Pod przewodnictwem sekciarstwa, członkowie uprawiali również, od czasu, do czasu, działalność komunistyczną, rozposzczerniając wśród ludności antypaństwową białe i komunistyczne odczyty. Kaznodzieje tej sekty nie gardzili również zwykłym

oszustwem, bowiem ostatnio zaczęli przepowiadać koniec świata, celem jednak uproszenia od Opatrzności łaski i zmiłowania dla grzeszników, agitatorzy-kaznodzieje wyłudzały od ciemnej i nieświadomej ludności pieniądze, które rzekomo sekta przeznaczyla dla głodnych i chorych miasta Wilna. Dwaj agitatorzy-sekciarze sekty baptystów, Adam Piotrowicz i Józef Maciwoła, zebrali 9 tysięcy złotych, które przywłaszczyli oczywiście sobie. Na skutek skarg ludności, sekciarze-szantażyści zostali aresztowani. (d)

Stowarzyszenie Przyjaciół Kościoła Kolegium O.O. Pijarów powstało ostatnio w Lidzie.

Kościół ten niedawno odebrany prawosławniom, z trudem dzwiga się w opuszczeniu i ruiny, a nie będąc parafjalnym, tylko z dobrowolnych ofiar budżet swój układać może. Garstka niezamordowanych O.O. Pijarów, mrówczą swą pracą zdola już, poza uporządkowaniem samego kościoła, ufundować szkołę powszechną dla dzieci inteligencji miejskiej, wraz z bursą,

która z roku na rok rozwija się coraz szerzej.

W bieżącym roku O. O. Pijarzy zamierzają założyć szkołę średnią handlową, której brak silnie odczuwać się dawało w Lidzie.

Obecnie jest nadzieja, iż założone stowarzyszenie, grupujące w sobie kilkaset przedstawicieli wszystkich sfer miejscowego społeczeństwa, dopomóże czcigodnym Ojcom w ich ciężkiej pracy. (d)

Krwawy koniec zabawy weselnej.

Na zabawie weselnej we wsi Słazka, gm. ejmsyelskiej, zabity został Wł. Szymulewicz. Sprawcy morderstwa Wincenty, Stanisław i Franciszek Wiszenkiewicz, zostali aresztowani. (d)

Przygnieciony przez kłoc.

Okolo wsi Kościeniewo, mieszkaniec Około, gm. Sokołowo, Stanisław Wł. Bielko wioząc na sianach z lasu drzewo, w czasie przejeżdżania przez tor kolejowy dostał się pod spadający kłoc, który całym ciężarem go przygniotł, co spowodowało natychmiastową zgon. (d)

JADWIGA PLATER ZYBERK.

INFLANTY W OGNIU.

Pamiętnik z wielkiej wojny i rewolucji rosyjskiej. (Przedruk wzbroniony).

24 grudnia 1917. Ogień pali się cichym szepem na kominku. Na stole w białym wazonie, białe i blade różowe chryzantemy. Na dworze śnieżyca. Wszędzie, gdzie spojrzę, białe i białe. Wczoraj, gdy wracała ze spaceru, strop nieba beznadziejnie był szary. W chwili zachodu zorów był nieco na zachodnim skraju. Było coś niezwykle niejasnego w tej zawałowanej grze światła.

Na froncie cicho, ale w głębi na południu Rosji wrota walki zacięta. Wojna domowa doszła aż do Syberji. W Irkucku bolszewicy zostali odbici. Ukraińcy i kozacy też dają im się znaki. Próbę o Iudis, który obecnie znajduje się w Żmeryncie na Podolu. Tam właśnie przed kilku dniami odbył się bój i bolszewicy Żmerynkę zajęli.

Bolszewickie wojska z Krylenką na czele wciągają się polskich wojsk, chcąc im narzucić swe zgubne i bezsensowne nowe porządki. Ale Polacy twardo bronią swej niezłomności.

Przed kilku dniami ciekawą miałam rozmowę z Panowem, sekretarzem komitetu rewolucyjnego, którego spotykałam często na korytarzu i którego domowymi środkami wyleczyłam z przewlekłego przeziębienia. Wczoraj przyszedł patrzeć na gwiazdkę mojej siołki i na radość dzieci. Widok ten bardzo go wzruszył. Jako zagorzały bolszewik nie przepuszcza, aby burżuje mogli kochać lud. Raz dał mi broszurkę na „pamiętkę”; był to opis rozstrzelania jednego z żołnierzy z dywizji za niesubordynację i stawianie oporu władzy. Skorzystałam z okazji, aby mu postawić dwa pytania:

— Czy armia może egzystować bez dyscypliny?

— My właśnie dążymy do tego, aby armii wcale nie było, bo uważamy wojnę za kłeskę.

— Słusznie, ale drugie pytanie: czy Rosja może istnieć bez armii?

— Ktoś jednak musi początek zrobić. My torujemy drogę innym narodom.

— Byłoby to bardzo dobre, gdybyście to robili po zawiązaniu pokoju. Należałoby wtedy postawić warunki ogólnej i wiecznotrwalej demobilizacji. Takie postawienie kwestji mogłoby zabezpieczyć Europę od nowych kłesk. Ale dezorganizacja armii w czasie wojny chyba naraża poważnie niebezpieczeństwo i niezależność Rosji.

— We wszystkich krajach wojnę prowadzą rządy, a lud jej nie pragnie jak i u nas.

— Myślicie, że wasi generałowie wojny pragną? Oni też są umęczeni. Chcą tylko spełnienia obowiązku względem ojczyzny. Czyżby wam o Rosję nie chodziło?

— A może to szowinizm. Stawianie patriotycznych uczuć wyżej od humanitarnych? Trzeba mocniej wierzyc w siłę ludu i wszystko będzie dobrze.

Biedny utopista. Widzimy, do czego ta siła prowadzi Rosję. Bolszewicy z naiwną wiarą wyobrażają sobie, że stoją na czele postępu i że dzika, ciemna, kradnąca, nie myta, śpiąca na piecach Rosja pokaże światu nowe świetlane drogi. Zdaje się, że Krylenko zaczyna zdawać sobie sprawę z niebezpieczeństwa. Nawołuje do formowania na froncie t. zw. „czerwonej armii”, ale „towarzysze” nie reagują wcale na to wezwanie.

3 stycznia 1918. Po kilku dniach śnieżyca i zawieruchy mamy prawie wiosenne powietrze mimo dróg pozawiewianych, które dawniej wojsko rozkopywało. Teraz nikt nie daje się napędzić do roboty. Moja sytuacja finansowa staje się coraz trudniejsza. Zaczynam dotkliwie odczuwać brak drobnych wpływów z gospodarstwa. To, co miałam w domu jako mały zapas, jest już na wyczerpaniu, a banki, w których składałam pieniądze, wstrzymały wypłaty z rozporządzenia bolszewików. Od paru dni mówią, że lada dzień Niemcy zagarną Inflanty i część Białej

Rusi. Odetchnie się swobodniej, gdy te hordy dzikie wrócą do swych stepów.

Sekretarz komitetu rewolucyjnego coraz częściej do nas zachodzi. Z wielkim uczuciem czyta Lermontowa. Opowiada interesujące epizody ze swego życia. Bolszewik z niego niepochochowany, ale serce ma gorące i rozum nieprzejęty. Mówi, że odczuwa ogromne ukojenie, gdy jest z nami w naszym „ujutnym” salonie, po całodiennej pracy wśród ludzi niekulturalnych, mało rozwiniętych, niezdołnych do głębszego pojmowania życia. 6 lutego 1918.

Już tu nie Rosja! Niemcy przeszli Dźwinę wczoraj. O 2-jej po południu zajęli Dnyaburg. W Wabolu pierwsze patrole ukazały się o 12-ej.

Zawczoraj o 12-ej w nocy, gdyśmy pili herbatę z dowódcą dywizji pułk. Szlegel, wyciekając jak zwykle nocnego pociągu, wpadł do salonu oficer bolszewicki i zawiązał dowódcę do telefonu. Po kwadransie wrócił Szlegel wzruszony: — Jutro powitanie tu, panie, lejtnantów niemieckich. Otrzymałymi wiadomości, że Niemcy wyruszają na Dnyaburg. O obronie mowy być nie może. Jest rozkaz, abyśmy jutro o 12-jej wyszli do Wyszek. (D. c. n.)

Miejski Kinematograf

Sala Miejska ul. Ostrobramska 5

KINO-TEATR „HELIOS“

ul. Wileńska № 38.

DZIŚ ATRAKCJA EROTYCZNA „WENUS“ (Bogini Miłości)

MADZE i efektowny amant JEAN MURAT

Zachwycający, dramat pięknej kobiety. W rol. gl.: posagowa i ośniewająca KONSTANCJA TAL-ARSKA, MISS POLONJA na rok 1930 ZOFIA BĄTYCKA, TADEUSZ WESOŁOWSKI, Bogusław Samborski i Józef Małyszewski. Początek seansów o godzinie 4, 6, 8 i 10,15.

KINO-TEATR „Hollywood“

MICKIEWICZA № 22

Dziś Film ze zioł-teraj serji Polskiej „GRZESZNA MIŁOŚĆ“

Potęny dramat miłosny według głośnej powieści ANDRZEJA STRUGA „Pokolenie Marka Świdra“ W roli głównej JADWIGA SMOSARSKA, MISS POLONJA na rok 1930 ZOFIA BĄTYCKA, TADEUSZ WESOŁOWSKI, Bogusław Samborski i Józef Małyszewski. Początek seansów o godzinie 4, 6, 8 i 10,15.

Zachwycający kinoromans z udziałem wybitnych artystów: HARRY LIEDTKE w swej najnowszym kreacji LILJANY RĄTUSZCH i MARKIZY de CASTELLI. Rewja toalet. Wszelkiewskimi podzielenia. Początek seansów o godzinie 4-ej. Ceny od 40 groszy.

KINO-TEATR „LUX“

ul. Mickiewicza Nr. 11.

Dziś Arcysensacja erotyczna Niezrównany mistrz ulubieniec publiczności HARRY LIEDTKE w swej najnowszym kreacji LILJANY RĄTUSZCH i MARKIZY de CASTELLI. Rewja toalet. Wszelkiewskimi podzielenia. Początek seansów o godzinie 4-ej. Ceny od 40 groszy.

AWANTURY MIŁOSNE

Zachwycający kinoromans z udziałem wybitnych artystów: HARRY LIEDTKE w swej najnowszym kreacji LILJANY RĄTUSZCH i MARKIZY de CASTELLI. Rewja toalet. Wszelkiewskimi podzielenia. Początek seansów o godzinie 4-ej. Ceny od 40 groszy.

Kino „PICCADILLY“

UL. WIELKA 42. Tel. 17-85.

Dziś Potężny dramat obyczajowy „CZARNA DAMA“

dramat dziewcząt zrzuconych na pastwę zepsucia wielkomiejskiego. W rolach tytułowych czarujące zjawisko ekranu, nowa gwiazda „Foxy”, LIA TORA i znany amant PAUL VINCENTI. Tytułowy program: Wesela komedia.

dramat dziewcząt zrzuconych na pastwę zepsucia wielkomiejskiego. W rolach tytułowych czarujące zjawisko ekranu, nowa gwiazda „Foxy”, LIA TORA i znany amant PAUL VINCENTI. Tytułowy program: Wesela komedia.

POLSKIE KINO „WANDA“

UL. WIELKA 30. Tel. 14-81.

Dziś Arcydzieło według powieści AL. DUMASA w nowej edycji 1930 r. „Krabia Monte Christo“

epokowy dramat w 10 aktach. Owoc olbrzymiej pracy, u-mysłu ludzkiego przedsięwzięcia pod względem techniki, przepychu, szaleństwa i okrucieństwa inne arcydzieła. W rolach gl.: Osobliwie urody niewieściej LIL DUGOWER, wiośniany amant JEAN ANGELO i demoniczny BERNARD GOETZKE. Wstęp dla uczącej się młodzieży dozwolony.

epokowy dramat w 10 aktach. Owoc olbrzymiej pracy, u-mysłu ludzkiego przedsięwzięcia pod względem techniki, przepychu, szaleństwa i okrucieństwa inne arcydzieła. W rolach gl.: Osobliwie urody niewieściej LIL DUGOWER, wiośniany amant JEAN ANGELO i demoniczny BERNARD GOETZKE. Wstęp dla uczącej się młodzieży dozwolony.

ZAANGAŻUJEMY BUCHALTERA — KIEROWNIKA BIURA SPRAWDZAŻY do interesu handlowego o charakterze technicznym, dla prowadzenia księgowości i zastępstwa właściciela. Reflektujemy tylko na osobę poważną, bez nadług i pracownia — wykwalifikowaną należycie i o dobrej opinii. Obowiązującą pensję od 3000—5000 zł. gotówką do interesu, aby zagwarantować intensywność pracy i inicjatywę dla pomysłowego rozwoju interesu. Stala gaża i prowizja od obrotu według umowy. Oferty piśmienne należy składać do Biura Ogłoszeń S. JUTANA ul. Niemcewicz 4, tel. 222 dla „A. S.“. W ofercie należy podać swoje wymagania co do pensji i warunków i wypisać informację o sobie. —50

KURSY KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH Stowarzyszenia Techników Polskich w Wilnie ul. Ponarska 55. — Tel. 13—30. Przyjmują zapisy do grupy XLVII Zawodowej z nauką 2, 1/2 miesięczną i do grupy XLVIII Amatorskiej dla Pan i Panów z nauką 5 tygodniową. Początek zajęć w dniu 3 marca r. b. Dla łatwiejszego opanowania teorii do dyspozycji słuchaczy są silniki od 4 do 12 cylindrowe, wszelkie części podwozia. W specjalnie urządzonej sali doświadczalnej odbywa się indywidualne szkolenie praktyczne regulowanie silników, karburatorów, ustawianie zapłonu „MAGNETO“ i „DELCO“. Szkolenie w prowadzeniu samochodu odbywa się na czterech typach nowoczesnych, samochodów, bez ograniczenia ilości godzin jazdy. Dla p. p. oficerów i p. p. urzędników państwowych specjalne ulgowe warunki. GWARANTUJEMY BEZ UCIENIENIA KURSÓW I ZŁOŻENIE EGZAMINÓW BEZ DODATKOWEJ OPŁATY. ULATWIA SIĘ OTRZYMANIE POSADY ZA POŚREDNICTWEM KURSÓW. Zapisy przyjmuje i informację udziela sekretariat kursów codziennie od godz. 12-ej do 18-ej przy ul. Ponarska 55. Tel. 13—30. Przy Kursach czynne są warsztaty remontowe dla samochodów i ciągników rolniczych. —50

AKUSZERKI AKUSZERKA Marja Laknerowa Przyjmuje od godz. 9 do 7 w., Kasztanowa 7 m. 5. WZP69

LEKARZE Dr. LEON GINSBERG Choroby Weneryczne, syfilis, skórne. Wileńska 3. Przyjm., od 8—1 i od 5—8, tel. 567. 17—54

LOKALE Tanio! sprzedam sklep kolonialno-tytułowo galanterijny z całkowitem urządzeniem bardzo dobrze prosperujący blisko granicy. Władomość: Ostrobramska 11. Sklep. St. Sojaka. 1290—0

Za k a d Jubilersko - zegarmistrzowski K. GORZUCHOWSKIEGO UL. Zamkowa 9. SPRAWDZA ORAZ SOLIDNA naprawa Zegarków i Bizuterji. —10 o

Odmrożenie. Originalna maść z krogulcem „MROZOL“, leczy i goi rany, powstałe od odmrożenia. Sprzedają apteki i składki apteczne. 714 59

STARA WIEŚ PIĘKNE PARCELE LEŚNE są zaraz do nabycia pomiędzy Otwockiem a Celestynowem. Komunikacja dogodna. Stacja kolei na miejscu w lesie. Starodrzew do 100 lat. — Działki wszystkie zelesione od 750 m² do 3000 m². Sprzedaż na raty. Zgłoszenia i informacje: 3091-14 o Główny Zarząd Ordynacji Zamojskiej Dział „Parcelacji“ Warszawa: Żabia 4, tel. 2—89.

HEMOROJDY! Ciepki „Varicol“ Ciepkiego (z krogulcem) uśmaja ból, swędzenie, pieczenie, krwawienie, zmniejszają guzy, żyłaki — Sprzedają większe apteki

Mieszkania i pokoje 2 duże ładne pokoje umeblowane do wynajęcia Mickiewicza 31, m. 4, od 1—5 po pol. 1216

PRACA Kucharka z dobremi świadectwami potrzebna, Wilno i Ząbki 5, m. 5 do 11 rano i 2—4 po pol. 1297—0

Poszukuję miejsca kucharki lub prasowalniczki, mam dobre świadectwa. Stefanowicza ul. Zarzecze № 27 m. 11, gr. 1293

Poszukuję posady służącej do wszystkiego lub pokojowej z dobrymi świadectwami. Ulica Ząbki 27 m. 21, od 12—5 po pol. 1298—1

Mieszkania i pokoje 2 pokoje umeblowane do wynajęcia, Mickiewicza 22, m. 58. 301

Poszukuję posady służącej do wszystkiego lub pokojowej z dobrymi świadectwami. Ulica Ząbki 27 m. 21, od 12—5 po pol. 1298—1

Rządca - Ekonom Samotny tylko z poważnymi rekomendacjami poszukujący do niedużego gospodarstwa. Maj. Żyła i st. kol. Bastyun 842—1

DZIAŁEKĘ pod Wilnem o obszarze 13 ha, ziemia orna, duży ogród owocowy, 2 stawy, z dobrym domem mieszkalnym sprzedam za 3,500. 107—1

Dom H-K „Zachęta“ Mickiewicza 1, tel. 9—85. 61—80

Skr. kartę referenta wojskowego, kartę poborową wyd. przez P. K. U. — Wilno, 2 metryki chrztu, legitymację przysp. wojsk. wszystko na imię Zdzisław Kozłowski, zam. przy ul. Szepieterskiej 8—2. — Broń Boże! Kiedy un. się. 1299—0

CHOROBY PŁUC

Gruźlica płuc jest nieuleczalną i corocznie, nie robiąc różnicy dla p. w. i wieku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy swalczaniu chorób płucnych, bronchitów, grypy uporczywego, męczącego kaszlu i t. p. stosuj p. p. Lekarsze: „Balsam Thiocolan—Age“ który ułatwiający wydzielanie się płucnego zmnaczenia organizmu i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel. Używa się za poradą lekarza. Sprzedają apteki 711—29 o

Zaszczepieni uznaniem Ich Świątobliwości PAPIEŻA PIUSA X z r. 1905 i PAPIEŻA PIUSA XI w r. 1930, 4 zł med. i inne nagr. — Dar najwyższy i podziękowania.

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY Br. BUTKOWSCY, Firma istnieje od r. 1885. Misternie upozowania, ceny dostępne. Uprz. prosimy Sz. P. obejrzeć wystawę przy zakł. Wilno, ul. Ad. Mickiewicza 22. —0

Chcesz otrzymać posadę? Rządca rolny, kawaler 36 lat, katolik, ze średnim wykształceniem w praktycznej rolnictwie z gospodarstw na Litwie i Wołyniu, z solidnymi rekomendacjami poszukuje posady w dużym majątku. Wilno, Skrzyńska pocz. 21, P. P. 1219—1

Osoba inteligentna, pisząca czystnie i kulturalnie może otrzymać czasowe zajęcie od 10 rano do 1 po południu. — Oferty pisemne z podaniem adresu i załączeniem wzoru pisma składać do Administracji „Dz. Wil.“ pod „Kalligraficzne“. 1284—1

Sprawy majątkowe Do sprzedania: 1) place ziemni przy ul. Karłowicza na raty bez 7-ów, 2) dom murow. i drewn. na Śnipliszkach Kalwaryjsk. 3) W małym mieście dwie wille z ziemią lasem, wodą. Inform. Kalendarz 70, m. 8 od 5—6 w. 107—1

Do sprzedania: 1) place ziemni przy ul. Karłowicza na raty bez 7-ów, 2) dom murow. i drewn. na Śnipliszkach Kalwaryjsk. 3) W małym mieście dwie wille z ziemią lasem, wodą. Inform. Kalendarz 70, m. 8 od 5—6 w. 107—1

Do sprzedania: 1) place ziemni przy ul. Karłowicza na raty bez 7-ów, 2) dom murow. i drewn. na Śnipliszkach Kalwaryjsk. 3) W małym mieście dwie wille z ziemią lasem, wodą. Inform. Kalendarz 70, m. 8 od 5—6 w. 107—1

Do sprzedania: 1) place ziemni przy ul. Karłowicza na raty bez 7-ów, 2) dom murow. i drewn. na Śnipliszkach Kalwaryjsk. 3) W małym mieście dwie wille z ziemią lasem, wodą. Inform. Kalendarz 70, m. 8 od 5—6 w. 107—1

Do sprzedania: 1) place ziemni przy ul. Karłowicza na raty bez 7-ów, 2) dom murow. i drewn. na Śnipliszkach Kalwaryjsk. 3) W małym mieście dwie wille z ziemią lasem, wodą. Inform. Kalendarz 70, m. 8 od 5—6 w. 107—1

Dbajcie o swoje zdrowie!

„Szwajcarskie Gorkie Ziola“ (z marką „Kogut“) są stosowane przy chorobach: bólem, kłusce, obrzękach i hamieni 30-letnich

„SZWAJCARSKIE GORKIE ZIOŁA“ są naturalnym łagodnym środkiem przeciwdziałającym i ułatwiającym funkcje organów trawiennych, działającym przeciwko otłoczeniu. Sprzedają po 2 zł za pudełko apteki i składki apteczne. 667—29 o

Poszukuje 1000 dolarów jest w dobrym huronie pod białą kopertą, zaraz zaczyna 4 piętrowy kamienicy. Sprzedaj. Podreży wykluczenia. Adres w Administracji. 1287—2

Kupno Sprzedaż NAUKA KWIAŁY balowe niedrogo. Gotowe i na zamówienie. Dobroczytni z dom Legi Nr. 3—16 od 11—1 i od 4—6 (prócz świąt). W poniedziałek i wtorek od 4—5. 20

Konfitury wiśniowe kilo 4,80. Borówki kilo 3 zł. Różki solone i marynowane kilo 4 zł. Borowiki marynowane kilo 8 zł. (własnego smażenia, solenia i marynowania) Ser „litewski“ od 3 zł. kilo. Ser Polsko szwajcarski tusty kilo 5 zł. Świeżo królewskie prima 60 gr. Wędliny wiejskie boczek, kielbasy, szynki. Poleca Zwiedryński WILEŃSKA 28. 1263—2 o

ZGUBY Zgub. dowód osobisty z dn. 20-VI 22 r. oraz dowód poświadczający o b. Polsk. z dn. 28-VI 22 r. wyd. przez Starostwo — Wilejka na imię Marcina Gana, zam. gm. Modledecz. p. Chożów.—un. się. 841—2

Zgub. dowód tożsamości konia serja D Nr. 60214 „T“ wyd. przez Inspektora koni w Postawie na imię Jana Worobja, zam. we wsi Studzienice, gm. Mładz, un. się. 843—2

Zgub. legitymację kolej. wyd. przez P. K. U. — Wilno, na broń wyd. przez Starostwo w Wilnie, na imię Antoniego Tumasa, zam. w Kolonii Wileńskiej — un. się. 1294

Zgub. książkę woj. skową wyd. przez PKU Wilno, na imię Józefa Zawulskiego, zam. przy ul. Bukowa 1—un. się. 1296

Zgub. kartę referenta wojskowego, kartę poborową wyd. przez P. K. U. — Wilno, 2 metryki chrztu, legitymację przysp. wojsk. wszystko na imię Zdzisław Kozłowski, zam. przy ul. Szepieterskiej 8—2. — Broń Boże! Kiedy un. się. 1299—0